

**ỦY BAN NHÂN DÂN
HUYỆN NGHI XUÂN**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: /UBND-TP

Nghi Xuân, ngày tháng 5 năm 2025

V/v báo cáo tham luận về dự thảo
Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số
điều của Hiến pháp

Kính gửi: Sở Tư pháp Hà Tĩnh.

Thực hiện Văn bản số 1178/STP-XDKT&TDTHPL ngày 9/5/2025 của Sở Tư pháp giao chuẩn bị tham luận tại Hội thảo lấy ý kiến đối với dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp; UBND huyện báo cáo như sau:

1. Tham luận của huyện Nghi Xuân tại Hội thảo lấy ý kiến đối với dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp: Gửi kèm theo Văn bản này.

2. Cử đại diện để tham gia trao đổi, thảo luận tại Hội thảo lấy ý kiến đối với dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp: UBND huyện phân công đồng chí Trần Hoàng Thạch, Trưởng phòng Tư pháp tham gia trao đổi, thảo luận tại Hội thảo.

Vậy UBND huyện báo cáo đề Sở Tư pháp xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND tỉnh;
- Sở Tư pháp;
- Chủ tịch, PCT UBND huyện;
- Phòng Tư pháp;
- Lưu: VT, TP.

**TM ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Viết Hưng

THAM LUẬN
tại Hội thảo lấy ý kiến đối với dự thảo Nghị quyết sửa đổi,
bổ sung một số điều của Hiến pháp 2013

Huyện Nghi Xuân thống nhất với dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013, từ nội dung các điều được sửa đổi, bổ sung đến kỹ thuật lập hiến.

Theo phân công của chủ trì Hội thảo, huyện Nghi Xuân xin được trao đổi, thảo luận, làm rõ nội dung liên quan đến sửa đổi, bổ sung khoản 2 Điều 111 Hiến pháp năm 2013.

Điều 111 Hiến pháp năm 2013 đưa ra hai khái niệm khác nhau là “*chính quyền địa phương*” và “*cấp chính quyền địa phương*”. Theo khoản 1 Điều 111, ở tất cả các đơn vị hành chính của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, tức là tất cả các đơn vị hành chính từ cấp tỉnh tới cấp xã đều thành lập chính quyền địa phương; song không quy định tổ chức của chính quyền địa phương ở tất cả các đơn vị hành chính đó gồm những cơ quan nào.

Khoản 2 Điều 111 Hiến pháp 2013 quy định: “*Cấp chính quyền địa phương gồm có HĐND và UBND được tổ chức phù hợp với đặc điểm nông thôn, đô thị, hải đảo, đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt do luật định*”. Với quy định này, Hiến pháp năm 2013 khẳng định chính quyền địa phương được tổ chức ở tất cả các đơn vị hành chính, nhưng không phải ở tất cả các đơn vị hành chính, chính quyền địa phương cũng được tổ chức giống nhau. Đồng thời, không phải chính quyền ở bất kỳ một đơn vị hành chính nào cũng là một cấp chính quyền. Ở đâu được quy định là cấp chính quyền thì chính quyền ở đó bao gồm HĐND và UBND, UBND do HĐND cùng cấp bầu ra; còn ở đâu không được quy định là cấp chính quyền thì sẽ có cơ quan hành chính thực hiện nhiệm vụ quản lý hành chính và dịch vụ công tại địa bàn; cơ quan hành chính này có thể được thiết lập bằng nhiều cách thức khác nhau, có thể do cơ quan hành chính cấp trên quyết định thành lập, hay do HĐND cấp dưới bầu, hoặc theo cách thức khác.

Như vậy, với hai khoản của Điều 111, Hiến pháp năm 2013 đề cập hai thuật ngữ khác nhau là *chính quyền địa phương* và *cấp chính quyền địa phương*.

Trong thực tế hiện nay, việc sử dụng thuật ngữ “*cấp chính quyền địa phương*” để chỉ chính quyền địa phương tại những đơn vị hành chính tổ chức đồng thời cả HĐND và UBND dễ gây nhầm lẫn với thuật ngữ “*chính quyền địa phương*” nói chung, bao gồm cả những địa phương hiện nay đang tổ chức mô hình chính quyền đô thị (không tổ chức HĐND).

Thể chế hóa kết luận của Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tổ chức chính quyền địa phương cấp tỉnh, cấp xã có HĐND và UBND, dự thảo sửa đổi theo hướng quy định tổ chức chính quyền địa phương gồm HĐND và UBND; không sử dụng thuật ngữ “*cấp chính quyền địa phương*” để thể hiện tính thống nhất về mô hình tổ chức chính quyền địa phương, tránh gây nhầm lẫn, tạo ra các cách hiểu khác nhau về tổ chức chính quyền ở địa phương; rà soát, chỉnh lý một số quy định để phù hợp với mô hình tổ chức của hệ thống chính trị sau khi thực hiện sắp xếp, tinh gọn.

Tại Điều 2, Chương I về chế độ chính trị, Hiến pháp năm 2013 khẳng định: *Nhà nước CHXHCN Việt Nam là Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa*

của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân. Đây là nguyên tắc cơ bản nhất thể hiện bản chất của Nhà nước ta. Điều 8, Hiến pháp năm 2013 cũng quy định: *Nhà nước được tổ chức và hoạt động theo Hiến pháp và pháp luật, quản lý xã hội bằng Hiến pháp và pháp luật, thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ, có tập trung, nhưng trên hết phải bảo đảm dân chủ.*

Từ những nguyên tắc trên, khoản 2 Điều 111 dự thảo sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 quy định: “Chính quyền địa phương gồm có HĐND và UBND được tổ chức ở đơn vị hành chính phù hợp với đặc điểm nông thôn, đô thị, hải đảo, đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt do *Quốc hội quy định*”. Quy định như trên là phù hợp với mô hình tổ chức của hệ thống chính trị sau khi thực hiện sắp xếp, tinh gọn bộ máy. Điều này cũng phù hợp với quy định tại khoản 6 Điều 70 Hiến pháp năm 2013¹.

Dự thảo Quy định tại các đơn vị hành chính đều thành lập chính quyền địa phương gồm HĐND và UBND, không phân biệt giữa “*chính quyền địa phương*” và “*cấp chính quyền địa phương*” bởi vì đã là chính quyền địa phương là phải có cơ cấu đầy đủ HĐND và UBND là phù hợp với Hiến pháp. Cụm từ *Chính quyền địa phương gồm có HĐND và UBND* trong Hiến pháp phải được hiểu là bao trùm tất cả các cấp chính quyền địa phương. Còn cụm từ *được tổ chức phù hợp với đặc điểm nông thôn, đô thị, địa bàn hành chính-kinh tế đặc biệt* là để nói về quy mô, biên chế cụ thể, chức năng thẩm quyền của các đơn vị đó, chứ không phải có cấp chính quyền đầy đủ HĐND và UBND, có cấp chính quyền lại chỉ có UBND, không có HĐND. Tổ chức cấp chính quyền gần dân nhất phải luôn bám sát nguyên tắc xây dựng Nhà nước của dân, do dân và vì dân. Đã là chính quyền *của dân* thì bộ máy chính quyền đó phải do dân bầu, dân quyết định, dân giám sát bằng việc tự mình lựa chọn người đại diện, lựa chọn người đảm đương các công việc thực thi quyền lực nhà nước và giám sát, kiểm tra, đánh giá được hoạt động của bộ máy đó. Muốn vậy, phải có cơ chế đại diện của dân ở đầy đủ các cấp chính quyền, ở Trung ương là Quốc hội, ở địa phương là HĐND các cấp./.

ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN NGHI XUÂN

¹ Quốc hội có những nhiệm vụ và quyền hạn sau đây: 6. Quy định tổ chức và hoạt động của Quốc hội, Chủ tịch nước, Chính phủ, Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân, Hội đồng bầu cử quốc gia, Kiểm toán nhà nước, chính quyền địa phương và cơ quan khác do Quốc hội thành lập